

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség iroda: Versecz, Laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-féle felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbbanban számítottak. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1896. évi szeptember 13-án.

37. szám.

A kulturegyesületek kongresszusa.

A mi érték s a mi erő a magyar társadalomban van: kifejezésre jutott a magyar közművelődési kongresszuson.

A magyar tudás és értelem, tehetség és erő, hív és lelkesedés mind harcba vitte fegyvereit a legszebb és legkívánatosabb cél érdekében.

A magyarság színe-java összegyűlt az ország minden részéből tanulságot tenni egyről: hogy tudatában vagyunk azoknak a veszedelmeknek, a melyek a magyar fajt fenyegetik és résen állunk, hogy védjük magunkat.

Egyenesen világhistóriai mozzanatnak jelezte a kongresszus egyik elnöke, Bethlen Gábor gróf azt a jelenséget, hogy ime az ezeréves magyar nemzetnek negyvenegyházy kulturegyesülete szövetkezik, hogy megvédelmezze fáját az ellenséges indulatu nemzetiségektől, a melyek a körükbe eső magyar népet elharácsolják, elnemzetlenítik.

Minden egyes kulturegyesület védelmi s nem támadó pozíciója a magyarságnak.

A kongresszuson több ízben történt utalás Magyarország sérthetetlen hagyományaira: szabadságszeretetére, humanizmusára. Mi nem bántjuk a nemzetiségek nyelvét és kulturáját s éppen csak annyit követelünk tőlük, a minél kevesebbet állami létünk megtagadása nélkül nem is követelhetünk: állami egységünk föltétlen tiszteletét és hűségét az állam iránt.

De a magunk fiait elhódítani nem engedjük, helyre hozzuk hosszú idők mulasztásait.

A hagyományos dinasztikus bűség is megszólalt a kongresszuson. Első volt a teendők sorában: táviratot intézni a felséghez, kifejezván a kongresszus tagjainak hódolatát, szeretetét. Ez történt a kongresszus elején. A végén Károlyi István gróf, oly beszédben, a melyben mély hálával emlékezett meg néhai Rezső trónörökös magyar-szeretetről, azzal az imádsággal végezte szavait: „Isten segíts, királyok Istene, emeld föl hozzád a király szívet, világa legyen, mint napod szeme, hogy végig lássa roppant helyzetét.” Ezzel akarta jelezni a F. M. K. E. elnöke, hogy a király legfőbb reménye, legerősebb vára a magyarságnak.

E kezdet és e vég közé elfért a hazafias gond, a melynek Apponyi Albert gróf volt a kifejezője. Csak erős nemzeti élet tehet nagygyá, virágzóvá népet s Magyarországon ez a nemzeti élet nem lüktet oly erővel, mint a nemzetet féltő aggodalom szeretné. Am megnyugtató az a látvány, a melyet a kongresszus nyújtott.

A mikor a magyarságról van szó, a mikor a magyar faj érdekében, a magyar nemzet fennállásának biztosítására kell sorompóba lépni: akkor eltűnnek a választófalak a magyar társadalmi és politikai életből, megszűnnek a különböző tekintetek, s egy táborban, teljes egyetében találkozik e hazá minden hű fia.

Versecz—Lugos—Maros-Illyei vasút. (Vége.)

Mindenek előtt kiemelni kívánom, hogy a jelzett vonal három megyét 197 klm. hosszúságban szel át, lehetővé teszi az erdélyi teherforgalomnak egy tekintélyes nagy részét egyenes és szembeszökőleg rövidebb idő alatt a mi vidékünkre terelni s így lehetővé valik az itteni kereskedelem, ipar és mezőgazdaságnak mind-ama természeti nyers anyagokat olcsó pénzen megszerezhetni, a melyekben most oly nagyon szűkölködünk.

Igen természetes, — (tulajdonképp az egész tervnek ez képezte mindég alapját) — hogy a vonal ily körülmények közt jövedelmező is leend, s a tőkebefektetés szintén részesül 4—5% évi osztalékban. Tehát nemcsak az ujabban kért hozzájárulási összegek nyerne fedezetet, de azon tőke is, mely most elkallódás előtt áll.

De egy súlyosan érezhető forgalmi akadályt is szüntet meg a teljes kiépítés. Ugyanis Gattajai a községek már birnak vasúti állomással, de a földművelő osztaly nem veszi igénybe, mert a személy szállítás drága, főleg pedig mert nagy idővesztéssel jár; pld. Nagy-Zsamról elindul reggel 3/4 orakor s 3/8 orakor Verseczen van a vonat; már most az, ki a vasúttal jött, kénytelen itt vesztegetni egész nap vagyis esti 3/4 óráig; a földművelőnél egy fél nap is sok idő. Ha azonban a vasút kiépítették, tekintve a nagy forgalmat, mely hosszúsága folytán meglesz, bele lehet hozni először az olcsóbb személy és teherszállítást, másodsor lehet egy déli vonatot is indítani, úgy hogy a kik Klopodiáról pld. reggel Verseczre jönnek, talán otthon ebédelnek. És éppen ebben rejlik a vidékre nézve a nagy előny.

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy egy súlyos dilemmába is kerülhet a Versecz-Gattajai vonal; mindenki látja, miszerint a vonat indítási ideje folytán a személy forgalom nagyon

Tárca.

A verseczi magy. kir. állami főreáliskola története. *)

Lezajlott a szadságharcz, Magyarország legújabb hőskorára gyászlepel borult, s idegen kormány helyezkedett el kényelmesen, hogy a feldúlt hazában rendet csináljon, a maga eszméinek és céljainak megfelelően. — Az ausztriai örökös tartományok mintájára berendezte a közigazgatást, új irányt adott az igazságszolgáltatásnak, s német kulturát igyekezett átültetni, fejleszteni a hazai földjében, melynek ősi alkotmányát lombtárba helyezte.

Az 1849. év nov. 18-án kelt császári nyílt parancs folytán Bács-Bodrog, Torontal, Temes és Krassó megyékből, valamint Szerém megye illoki és rumai kerületeiből, — melyeket Magyarországól elszakítottak — új korona tartományt alakítottak, melynek neve: „Szerb vajdaság és Temesi Bánság“ volt, különálló — de a bécsi központi kormánynak közvetlenül alárendelt közigazgatással.

*) Ezen czim alatt igen érdekes s ránk versecziekre nézve rendkívül tanúságos munka fog megjelenni. Budapest József Áll. főreáliskolánk igazgatója nagy szorgalommal és szakavatottsággal állította össze Versecz középiskolájának közel félszázados történetét. A terjedelmes munkából, — mely érdekes históriai adatokkal is bővítködik — közöljük az alábbi szemelvényeket.

Ez új koronataromány 5 kerületre, u m.: a temesvár, — lugosi, — nagy-beckereki, — zombori — és ujvidékre osztott; a temesvárhoz tartozott Versecz, közigazgatásilag a kormány — illetőleg a járási biztosnak — alárendelve.

A tartományi helytartóságnak 1850. év május 18-án kelt rendelete folytán, Versecz tanácsa is úgy, mint Ujvidék, Zombor, Szabadka és más szabad királyi városok tanácsai — egyelőre és közvetlenül — a császári kir. vidéki főispánnak lett alárendelve. Ez előléptetést az akkori ideiglenes tartományi főnöknek Mayerhoffer Ferdinándnak köszönhetette a város; ki is fejeztette előtte Temesvárra indított külön küldöttsége által halálját, s minthogy egyenrangúvá lett az új koronaország többi szabad királyi városával, hasznalta is ezentúl e czimet, — melyet már 1817-ben I. Ferenc király neki megígért vala, — habár az arra vonatkozó oklevelet soh' sem kapta meg; elsőben azért nem, mert a megváltási összeg kiegyenlítése körüli ügyek véglegesen le nem bonyolítottak; utóbb, mert az 1871. évi, a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényezikk az ily oklevélnek kiadását lehetlenné tette. Hasznalta a czimet még a nyolcvanas években is, sőt a magyar Ministerium is ily czimén küldötte le hozzá magas rendeleteit, míg a mondott évtized végén a „törvényhatósági jogokkal felruházott város“ czim használatára utasított. Fájlatják ezt Versecz polgarai

nagyon, de azért a haza iránti kötelességeiket hiven teljesítik, ragaszkodásukat a hazához kitüntetik, mint bármely hazafi teszi, ha ragyogó kitüntetés nem disziti is mellét.

Amaz áldatlan emlékü korszakban nagy lendületet vett Versecz város tanügye. *) Az öszzbirodalom tanügyének elén Thun Leo gróf, cs. k. oktatásügyi minister állott; működésének Magyarországot illető főelve volt: a lakosság művelődését az európai kultúra színvonalára emelni ott, hol az a német nemzetiség előmozdításával történhetik, s egyúttal az államkincstár megterhelhetése nélkül keresztül vihető. Versecz, melynek lakossága felerészben német ajkú vala, látszólag igen kedvező talajt kínált Thun Leo gróf elveinek meghonosítására; ebben rejlik annak oka, hogy az akkori kormány Versecz iskolaügyeit annyira előmozdította.

*) Felemlítjük e helyen hogy Versecznek már Mária Terézia uralkodásának utolsó éveiben is volt osztrák minta szerinti (normálmässig) berendezett népiskolája két tanítóval, Versecz azon időben német és szerb községből állott s a szerb község is a Karlócán tartott synodusban készült, legmagasabb császári jóváhagyást 1774. év nov. 29-én nyert tervezett alapján, iskolájának rendezéséhez fogott. Verseczen az első középiskola már 1790-ben állítottott fel. Azon időben Verseczen 3140 róm kath., 5214 gör kel., 3 ág hitv. és 45 izraelita; egyúttvéve 8402 volt a lakosság száma. Az első középiskolát, „grammatikalis iskola“ nével a szerb község alapítá Szakabenti Joanovits József akkori gör. kel. püspök szorgalmazására. Megelőzte ez a valamivel később állapított karlóczi gimnásiumot is. Ezek valának a magyarországi szerbeknek hosszú időn át egyedüli felsőbb tanintézetei. A

csekély, most az aratás befejezte után a termények legnagyobb része már el van szállítva, s így igen könnyen megtörténik, miként a vonatok teljesen üresen fognak egy-két hónap múlva menni, mi óriási deficizzel jár, vagy pedig ezt elkerülendő, szükséges leendő a forgalmat a téli hónapokra vagyis hat órára beszűkíteni, s aztán lesz egy sor sínjár, melyet nem használunk, de azért minden község köteles leendő a kölcsön utáni részletet a banknak megfizetni. (Szécsány-Párdányi vasút.)

A nagy közönség belátására bízom megítélni hogy mi helyesebb: meghozni még a tovább építés érdekében a kért erkölcsi garantiát, létesíteni egy hadászati szempontból is fontos fővonalat, megadni a lehetőséget egy harmadik vonat indítására, előmozdítani az olcsóbb teher és személyszállítást, vagy: megtagadni a kért felemelést és veszélyeztetni a már megadott egész nagy tőkét, lehetetlenné tenni a vidéki érdekelteknek a vonat használatát, az elvesztett tőkén felül mint részvényes hozzájárulni a deficit fedezéséhez, illetve beleegyezni, miszerint a téli hónapokon a forgalom teljesen beszűkítettessék.

Több oldalról hangoztatták már hogy az állam tartozna megadni a hiányzó összeget; engedelmet kérek, az állam már adott 597.000 frtot, s remélhetőleg ezt némileg még felemeli, de az egészet követelni lehetetlenség. Sokan azt is mondják, majd kiépíti a „részvénytársulat“. Hát kérem kikből áll ez a társulat? Versecz város, Nagy-Zsám, Klopodia stb. Némelyek meg pláne azt vélik, hogy az építési vállalkozó fedezze a hiányt; no már kérem azt nem hallottam még hogy a vállalkozó azért vesz át egy munkát, hogy azt másoknak, mások érdekében, saját pénzén készítse el.

Mint hogy kezdettől fogva melegen érdeklődtem az egész ügy iránt, remélni bátorkodom hogy az adott tájékoztatás nem fog tolatkodásnak vétetni, s erős azon hitem, hogy úgy mint minden igazságos, észszerű dolog a Versecz—Lugos—Maros—Illyei vasút teljes kiépítése is utator magának, és megadatik a kért felemelés, mi tulajdonképp nem csak a mi, hanem az ország előnyére is lesz, mit előmozdítani mindanyunk hazafias kötelessége, és ebben bizonyára segédkezni fognak azon községek is, melyek most még nem bírnak vasuti összeköttetéssel.

Hofbauer Árpád.

Még 1850-ben küldötték volt meg a városi tanácsnak a „Grundsätze für die pövisorische Organisation des Unterrichts in Ungarn“ című szabályrendeletet, 1851-ben kegyesen engedélyezték, hogy úgy a német, mint a szerb iskolák tanítóinak fizetése 100—100 forinttal javíttassék, s a tanítói személyzet mind két iskolánál két-két tanerővel szaporíttassék; Paszt Károlynak, a helybeli német iskolák felügyelőjének (Lokal-Inspektor), ki eddig díjtalanul végezte teendőit, évi 300 frt. jutalomdíj nyujtassék; majd hogy 1852. évre iskolai czélokra 11.292 frt irányoztassék elő.

Paszt Károly, ki 1848-ban mint a város bírja a verseczi nemzetörség szervezése körül tevékeny részt vett, ki 1848 és 49-ben becsülettel állta meg helyét, kit a zavaros időkben a cs. kir. katonai kerületi kormányzóóság a rendőri ügyek vezetésével bízott vala meg, majd bírói tisztébe visszahelyezett; ki a Zimonyba vitt verseczi foglyok kiszabadítását eszközöltött városi küldöttségnek jelentékeny tagja volt, s később két ízben is Versecz város polgármestere, — mint a német iskolák helyi felügyelője 1851-ben június 24-én tartott ülésen indítványozta, hogy a 3-osztályú népiskola mellett egy 4-ik osztály állíttassék fel, mely mint „ipariskola“ szerepelne.

verseczi grammatikális iskola az akkori gimnásiumoktól abban különbözött, hogy csak 4 évi tanfolyama volt, míg a gimnásiumoknak 6, és hogy benne költészetet és szonoklatot, melyek a gimnásiumoknak voltak fenntartva, nem tanítottak. 1806 évben már csak két osztályra apadt. A tanítás nyelve a latin és német volt, segédnyelvekül használták a szerb és oláh nyelvet. A múlt század végén ez iskola mellett tápintézetet is alapított Szakabenti püspök szegény de tehetséges tanulók ellátására, melynek fenntartásához sok magán ember is járult adományaival. Ez iskola harmincz évig állott fenn, alig tudják hírét, hogy létezett; ki tudná kimutatni, mit és mennyit termelt az általa elvetett mag a rá következett időkben; s ki tudná kiszámítani mai műveltségünk, mai szellemünkkel mennyi tudható be neki! A budai királyi helytartóság 1819-ben feloszlatta a „grammatikális iskolát“ azon okon, mert a község nem tudott 69.000 frt tevő alapot kimutatni, melynek kamatai ezen iskola fenntartására szolgálhattak volna. Ezen időtől fogva nem volt Versecz városának középiskolája egész a szabadságharcot követett időkig.

NAPI HIREK.

Városunk főispánja. Gaádi Pálffy Elemér eljegyezte Erdély Sandor igazságügyminiszter leányát Miczikét. Az esküvőt decemberre tervezik, mikor is egész sor családi ünnep fog lefolyni a miniszter családjában. Abban a hónapban üli meg ugyanis a miniszter és neje az ezüstkadalom ünnepét, a miniszter édes anyja pedig 70-ik születésnapját. A fentebbi hír, mely a múlt hét elején érkezett hozzánk, a legnagyobb örömet keltette városunk lakossága körében. Intelligenciánk tagjai siettek kifejezni legmelegebb szerencse kívánataikat, az ország minden részéből érkeztek az üdvözlések, a fővárosi sajtó szintén ritka melegséggel emlékezett meg az öröndetes eseményről. A sok jó kívánathoz mi is, ez uton is hozzácsatoljuk a magunkét és őszinte szívvel kívánjuk, hogy a szép frigyét kísérje a mindenható kiapadhatlan áldása.

Személyi hírek. Főispánunk a múlt Pénteken érkezett vissza városunkba, s eljegyzése alkalmából több oldalról erdő ovációkban részesült. Paulovics Istv. kir. járásbíró szintén azon nap tért vissza szabadságáról s a hivatal vezetését átvette.

Cserneki és Tarkói Dösewffy Sándor úr, csanádegyházmegyei püspök ő méltóságának 1896. évi szeptember 18-án délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor rendezendő ünnepélyes fogadásának sorozata. 1. A helybeli hatóságok, testületek és a polgárság szept. 18-án délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor a városház előtt gyülekezik, honnan az indulás 4 órakor a vasúti indóházhoz történik. 2. Oly testületek és mindazok a kik a vasúti állomáshoz ki nem mennek, a székház-utcától kezdve a róm. kath. templomig sorfalat képeznek, még pedig a testületek zászlóikkal; ugyan csak sorfalat képez a tanuló ifjuság is. 3. A vasúti indóháznál püspök úr ő méltósága méltóságos gaádi Pálffy Elemér, Versecz város főispánja által üdvözöltetik; Versecz tíf. város nevében pedig nagyságos Seemayer Janos kir. tanácsos és polgármester által fogadtatik, mire a bevonulás a városba következik. 4. Az Andrássy-téren felállított kápolna előtt ő méltóságát a róm. kath. hitközség nevében Dr. Seemayer Károly hitközségi elnök, üdvözli, mire a kápolnába lépven, ott nagys. és főtisztelendő Lászlóffy László, apat-plébános által fogadtatik és az egyházi dísz magára ölti. 5. A kápolnából ő méltósága a róm. kath. templomba körmenetben kísértetik, hol rövid istentisztelet tartatik és a következő két nap bérnalmási rendje a hivekkel közöltetik. A templomból ő méltósága a plébániai lakba

A községi képviselő helyeselte indítványát s ez osztály felállítását a szept. havi gyűlésen el is határozta.

Azonban e határozat végrehajtását fölöslegessé tette ugyancsak a helyi tanfelügyelőnek egy újabb indítványa. Ő, ki időközben Temesvárott jártában bővebb információkat szerzett vala, ugyanezen év október havi ülésében egy elrealiskolának felállítását indítványozta.

Nagy lelkesültséggel fogadták ez indítványt; a novemberi gyűlésben már el is fogadtak annak tervezetét, mely szerint az új realiskola két osztályú leendő, három tanárral, kik közül az egyik az új intézetnek, de egyúttal a népis-koláknak is igazgatója legyen, a másik pedig a növendékeknek a rajzban is adjon akztatást.

Egy-egy tanárnak fizetése, egyéb javadalmaitól eltekintve, 500 frtban allapított meg, az iskola fenntartási költségei pedig 744 frt. pengőben, mely összeget a városi pénztár volt fedezendő.

Ez időben az új koronataromány legfőbb tanügyi hatósága a „cs. kir. szerb-banati tartományi iskola hatósága“ volt (k. kon. serbischbanater Landeschul-Behörde), mely a temesvári helytartóság egyik osztályát képezte egész 1855-ig, mikor a helytartóság maga vette át a tanügyek vezetését. A tartományi kormány, mint az 1852. év januári gyűlés jegyzőkönyve tanúsítja, helyeselte a község fennebbi határozatát, s ugyanez év május havának 4-én 4395/45 szám alatt kelt leiratával a cs. kir. vallás- és közoktatási ministerium engedélyezte is az alrealiskolát, azon megjegyzéssel, hogy a helybeli róm. kath. elemi német iskolával álljon összefüggésben.

De hová helyezték el az új iskolát?

A szabadságharc előtti időben, a negyvenes években fennállott Verseczen egy olvasókör, melynek kebelében alakult Szabó Antal főszolgabíró védnöksége alatt, az első verseczi részvénytársaság. Magyar német tagja volt eleinte 60, csatlakozott hozzájuk 40 szerb honfi-

kísértetik. 6. Délutáni 6 órától kezdve a küldöttségek fogadtatnak a plébániai lakban ő méltósága által. A tisztelegni óhajtó küldöttségek felkéréstnek, ebbeli szándékukat folyó évi szeptember 16-áig a róm. kath. hitközség világi elnökénél bejelenteni. 7. Vasárnap, szeptember 20-án, este 8 órakor szerenáddal egybekötött fályásmenet rendeztetik. Összejövétel este 1 $\frac{1}{8}$ órakor a városháza előtt. 8. Hétfőn, szeptember 21-én, délelőtt 1 $\frac{1}{9}$ órakor ő méltósága vasúton Oraviczánya felé elutazik.

Hymen. Schmidt Antal a Gerő-féle tanintézet tehetséges és szorgalmas osztálytanítója eljegyezte Szekrényi R. kisasszonyt, Rittinger E. tekintélyes kereskedő hűgát. — Pracht-hauser György kistélyi segédjegyző eljegyezte Werz J. verseczi kir. telekkönyvvezető sógor-nőjét Gerberich Anna kisasszonyt. Gratulálunk.

Bérmálás. Az iskolából már kikerült mindkét nemű fiatalság ez uton is figyelmeztetettik, hogy a mennyiben a bérmálásban kíván részesülni, minél előbb jelentkezzenek a r. k. lelkesi hivatalnál, annyival inkább is, mivel a lelkesi kart f. hó 15. 16. és 17-én az iskolás gyermekek előkészítése teljesen elfoglalja, s 17-én az előkészületek már befejeztettek.

Az öreg Miletits Szvetozár, a viszontagságos életű szerb volt pártvezér városunkba költözött s fiánál Dr. Miletits Szlavkó helybeli gyakorló orvosnál tölti nyugalomban és elvonnultságban élete napjait.

A magyar nyelvterjesztő egyesület tagjai tisztelettel felkéréstnek, hogy a jövő Pénteken d. u. 6 órakor — a püspök előtt teendő tisztelegés czéljából — a kath. plébánia lakban megjelenni sziveskedjenek.

A délmagyarországi tűzoltó szövetség Fehértemplomban a múlt Vasárnap tartott közgyűlésében Weifert Károly főjegyző, a helybeli tűzoltó egyesület elnökének ajánlatára elhatározta, hogy legközelebbi közgyűlését 1896-ban Verseczen fogja megtartani annyival inkább is mivel városunk derek tűzoltó egyesülete ugyanakkor fogja megünnepelni alapításának negyedszázados évfordulóját.

Politika a szöszéken czim alatt a „Dél-m. Közlöny“ a múlt napokban a következőket írta: Fehértemplomról jelentik lapunknak: „Nagy megbotrankozást keltett városunkban, hogy a temesmegyei tűzoltó-szövetség millenniumi diszgyűlése alkalmából tartott ünnepi szent misén Babinszky verseczi róm. kath. segédlelkész, a ki tudvalevőleg a múlt évben néppárti programmal fellépett képviselőjelöltnek a zichy-

társ is, hogy az ezen olvasókör helyiségeül szolgált vendéglőt ugyancsak a kör számára megvegyék és czéljainak megfelelőleg felépíttessék. Megvették 5500 pengő frtért, építettek helyébe 1845-ben az akkori viszonyokat tekintve nagyszerű épületet tág földszintes helyiségekkel, első emeletén pedig nagy táncsteremmel, mely múlt évig Versecz legnagyobb terme volt. Az épületnek „Concordia“ nevet adtak a magyar-német-szerb egyetértés emlékére, a következő évben hozzá építendő színházzal szándékoztak azt kiegészíteni. — A következő év nagy eseményei megbuktatták a „Concordiát“!!

Ezt az épületet vette meg a város 1952. év május 23-án megtartott nyilvános árverésen 16.000 pengő forintokért a felállítandó realiskola számára és — jellemző azon időkre nézve, — esetleg a zsandár állomás elhelyezésére. — (1852. évi május 26-án tartott ülés jegyzőkönyve.) — Az épület czélszerű atalakítására még 2000 frtot szavazott meg az iskoláival szemben soha nem fukarkadó város.

Pályázatot kirdettek most a betöltendő tanári állomásokra; a fizetés fejenként évi 500 frt. és 100 frt. lakpénz volt. E pályázat alapján kinevezte a tartományi iskolai hatóság szept. 1-én Neusiedler Janos, bécsújhelyi tanítót a természettudományi szakra; Wodetzky Lajost, a jágerdorfi (Szilécziában) alrealiskola tanítóját a technikai szakra; Chudy, Pal bécsújhelyi altanítót, a nyelvtani szakra; továbbá a városi képviselő javaslatára s a csanádegyházmegyei püspökség előterjesztésére Stenczer J., verseczi róm. kath. káplánt, úgy az alrealiskola, mint a róm. kath. elemi népisiskola igazgatójává, helyben hagyvan egyúttal a részére 600 forint rendes és 10) frt. lakpénzben megállapított évi fizetést. Az igazgató köteles volt a róm. k. növendékeket a hittanban oktani, és a magyar nyelvet tanítani. A gor. kel. püspökség Milkovits Uros plébánost nevezte ki az új realiskolához a görög keletiek hitoktatójául; neki egyszersmind a szerb nyelvet is kellett volna tanítania, fizetése 200 frtban volt megállapítva;

falvi kerületben, de alig kapott néhány szavazatot, — prédikációjába a legmentelenebb módon beleszólt a napi politikát. Azt mondta a többek közt, hogy langtengerben van az ország és felhívta a tüzoltókat, hogy segítsenek eloltani a lángot, mely veszélyezteteti a kath. egyházat. Beszéde nem is a kormány, hanem egyenest a koronás magyar király folkent személye ellen volt intézve, mennyiben egy adomát említett Napoleon esaszárról, a ki egy csodálatos tölgyfa megtekintésére vezette csapatait, de még az utolsó pillanatban meggondolta a dolgot és másfelé vezényelte őket, mert ha a százezer katonára mindegyike csak egy-egy levelet tépett volna a faról ez okvetlenül a fa megsemmisülését vonta volna maga után. Ilyen sértetlenül kellene hagyni — ugymond — az egyházat is és ha a vezetők nem fogják idejekorán megakadályozni annak megsemmisítését, a népek kell fellépni az egyház érdekében. Kovácsics Gyula, a tüzoltó-szövetség elnöke e kínos incidens folytán a szövetség közgyűlésén elismerését nyilvánította ugyan a rendezőknek, hogy gondoskodtak a ünnepi szentmise megtartásáról, egyszermind azonban mély sajnálkozást fejezte ki a felett, hogy az egyházi beszédbe a napi politika is bevonatott. „A mi testületünk — ugymond — nem politikai testület, de azért mi mindannyian hű fiai vagyunk a hazának és hódoló alattvalói a legalkotmányosabb királynak.” — E kijelentést a tüzoltó-szövetség tagjai frenetikus éljenzéssel és tüsszal fogadják. — Dr. Babinszky József m. kir. áll. főreál. isk. hittanár a fentebbiekre vonatkozólag a következő sorok közlésére kérte fel szerkesztőségünket: A felségsértésre vonatkozó hír nyilvánvalólag csak tévedésből eredhet, mert Ő Felsége nevét sem nem említettem, sem a legtávolabbi czélzást nem tettem. Csak két délmagyarországi lapból tudtam meg, hogy egy általam elmondott anecdotába beleerőszakolták a felségsértés értelmét. Ugyanis azt mondtam, hogy Felsőolaszországban Napoleon egyszer rendes úttjáról eltért egy több mint ezeréves tölgyfa kedvéért, melyet katonáitól és a tüztől megkímélni óhaja volt. Ily kiméletet érdemelt volna a több mint ezeréves kereszténység tölgyfaja is. A mi pedig Napoleon illeti, a magam részéről nem is nyilatkozva, hallgatóságom ítéletére bízom, hogy vannak-e nekünk oly kiméletes Napoleon-vezérek. A mennyiben pedig, — így folytattam, — nem volnának, keresnünk kellilyeneket és ha megtaláltuk őket, követnünk kell szavukat úgy, mint a tüzoltó követi a parancsnoka szavát, hogy a kereszténységnek már itt ott égő fájat a végenyészettől megmentsuk. Különben honi

de mindjárt az első évben, november hóban megozdatott e terhe s a szerb nyelvet egy másik gör. kel. lelkész, Stefanovics Lázár tanította.

Ünnepélyesen 1852 november 3-án nyitották meg a tanintézetet. Főtisztelendő Daniel Marczel a római kath. egyház tiszleletbeli kánonoka és helybeli plébanos „ünnepélyes Veni Sancte“-t mondott, melynél jelen volt Bonnaz Sándor cs. kir. országos oktatásügyi tanácsos és tanfelügyelő, Watz Mihály polgármester, az összes képviselő testület és a tanuló ifjúság. Ennek végeztével beszentelte az ünnepi isteni tiszteletet megtartó lelkész úr az ujonnan és a csélnak megfelelően átalakított és I. Ferencz József legkegyelmesebb királyunk arcképével felszított intézeti helyiségeket. (E kép, Franz Joseph I., Kaiser von Österreich felirattal mai nap is meg van iskolánk ereklyéi között.)

Az „österreichische Schulbote“, ez volt az iskola közlönye, 1852. évi november 20-án számából tudjuk, hogy az országos közoktatási tanácsos úr ez alkalommal mondott „rövid de találó beszédében rámutatott a magyarországi tanügynek hátramaradására, parhuzamba állítván azt a nyugati német szomszéd előhaladottságával, s hogy igen találoan kiemelte az ipar és műszorgalomnak a most már bekövetkezett vámtérület közösségből származott szükségességét; hogy ő császári királyi apostoli felségének az összbírodalom népeinek javán buzgoló kormányra e tekintetben legcélravezetőbb eszköznek a realiskolákat tartja. Továbbá: „hogy ez a realiskola az első és egyedüli a koronartományban (szerb-vidék és Bánát), de van kitalás, hogy hasonló iskolák a legközelebbi jövőben a fővárosban (értsd Temesvárt) s egyéb nevezetesebb helyeken is fognak nyitattatni.“

Az új intézet tanítási nyelve természetesen a német volt, kivéve a gör. kel. hittant és a szerb nyelvet, ezek szerb nyelven adták elő. (Folytatás következik.)

egyházpolitikai viszonyait nem is érintettem és csak azon harczról szóltam, melyet az egyház a racionálizmussal és a forradalmár socializmussal folytat — és ez talán csak úgy egyházi mint hazafias kötelességein volt. Dr. B. J.

Jönnek a honvédek. A verseczi magy. kir. 7-ik honvéd gyalogezred verseczi és oraviczai zászlóalja ma Vasárnap reggel 7 órakor, a pancsovai zászlóalj pedig délután 3 órakor érkezik városunkba.

A verseczi őszi búcsú tudvalevőleg holnap 14-én kezdődik, meg alkalommal mint rendesen nagyszámú idegen búcsújáró fog városunkba érkezni. Reggel 7 órakor fognak a búcsúsok felvonulni a hegyi kápolnához, hol mise és a szabadban prédikáció fog tartatni. Kedvezőtlen idő esetében a misét bent a városban 1/2 9 órakor tartják meg.

A Steinbach-jubileum. A „Délmagyarországi Tanító-egylet“ elnöksége a következő felhívásokat küldte szét: Fölvívás a „Délmagyarországi Tanító-egylet“ t. cz. tagjaihoz! A közszolgálatában teljesített hasznos munka legszebb jutalma: a kortársak elismerése; másrészt meg egyik legszebb jellemvonása az emberi szívnek: a hala; — mindkettőt megérdemli az a férfiú, ki negyven évet kitartó, eredménydus munkában töltött a közpályán. Folyó évi október hó 22-én lesz negyven éve, hogy nagyszámú Steinbach Antal kir. tanácsos, Torontál vármegye érdemdus királyi tanfelügyelője mint egyszerű tanító kezdte meg nyilvános szereplését s egyedül csak a becsületes munkának elismerése emelte őt mai díszes állásába. Steinbach neve egyletünkkel is sokféleképen van összeforva. Egyletünk körül szerzett kiváló érdemeinek szama végtelen. — Még mint tanító már résztvevett az egylet megalakításában s az alakuló közgyűlésen már előadásával ugyszólván irányt adva egyletünk további működésének. Mint tanfelügyelő pedig mindenkor egyik leg-erősebb tamazsa volt egyletünknek. Nem folytatjuk. — Délmagyarországon nincs tanító, ki Steinbach nevét ne ismerné s kevés azon tanítók száma, kik jóságos kezét valami módon ne érezték volna. — Megyéjének tanítószaga az ő családjá s ő családunk jóságos atyja. Mindezek folytán azt hisszük elegendő, ha Temes- és Torontál vármegye tanítószagának ezen fölvívás utján egyszerűen azt mondjuk: Jertek el mindnyájan folyó évi október hó 22-én Nagy-Becskerekre. — Hadd lassa együtt Steinbach tanfelügyelő mindazokat, kik őt nagyra becsülik, tisztelik és rajongásig szeretik! A tisztelgesnél egyletünket maga az elnök fogja vezetni. Hazafias és kartarsi üdvözlettel. Fehértemplom, 1896. évi szeptember hó 3-án. Schenk Jakab, elnök. Ritter Ferencz, titkar.

Az iskolai beiratások eredménye. Hogy városunkban mily nagy a tanuló szama, arra nézve érdekes világot vetnek a következő számadatok. A város által fentartott községi elemi fiú és leányiskola osztályaiba beiratkoztak a) A fiúk iskoláiba: I. A) oszt. 66, I. B) oszt. 70, I. C) oszt. 39; — II. A) oszt. 57, II. B) oszt. 53, II. C) oszt. 49; — III. A) oszt. 57, III B) oszt. 61, III. C) oszt. 57; — IV. A) oszt. 57, IV. B) oszt. 56; — V. oszt. 48; — VI. oszt. 22; — összesen 692 fiú. b) A leányok iskoláiba: I. A) oszt. 62, I. B) oszt. 64, I. C) oszt. 28; — II. A) oszt. 58, II. B) oszt. 51, II. C) oszt. 35; — III. A) oszt. 54, III. B) oszt. 57, III. C) oszt. 39; — IV. A) oszt. 43, IV. B) oszt. 45, IV. C) oszt. 37; — V. oszt. 35; — VI. oszt. 11; — összesen 619 leány. c) A polgári leányiskolába: I. oszt. 77; — II. oszt. 66; — III. oszt. 43; — IV. oszt. 35; — összesen 211 tanuló. Ha ezen számokhoz hozzá vesszük még, eddig a város által fentartott gör. kel. iskolákba beiratkozott növendékek számát, mely 6-700-at szintén kitehet, (Soha semmiféle hivatalos kimutatás nem látott e tekintetben eddig napvilágot) továbbá a Mayering Emma-féle magán elemi és polgári leányiskola, valamint a jöhrü Gerő-féle magán iskolába beiratkozott növendékek számát, a két intézetben körülbelül 150-et, akkor kitünik, hogy városunk elemi népoktatási tanintézetében körülbelül 2300 tanuló nyer oktatást. A magy. kir. állami főrealiskolába beiratkozott az I. oszt. 60; — II. oszt. 49; — III. oszt. 30; — IV. oszt. 37; — V. oszt. 26; — VI. oszt. 16; — VII. oszt. 12; — VIII. oszt. 15; — összesen 245 tanuló.

Szabadalmazott kutak. Lengauer Alajos helybeli gyáros és bortermelőnek tudvalevőleg sikerült részben megoldani azt a nehéz problémát, hogy mint lehet a fűzőhomok területéken kutakat lettesíteni. Lengauer a deliblati kincstari homok sivatagban építette először az ő

hires vaskútjait, melyek valóságos kút colossusok és a homoki szőlőtelepítés ügyében nagy szolgálatokat tesznek. Lengauer vaskútjaira most már Angliában is megkapta a szabadalmat s büszke lehet reá, hogy találmánya minden felé tért hódít.

Endrődy Géza ny. magy. kir. csendőr főhadnagy, ki hosszabb verseczi hivataloskodása idejében, annyi tisztelőt és barátot szerzett magának városunkban, s ki szélesebb körű irodalmi működése mellett lapunknak is több éven át volt szorgalmas belső munkatársa — a múlt esztendőben „Magyar Csendőr“ czim alatt szaklapot alapított Esztergomban, mely folyóirat most a magyarországi rendőr hatóságok hivatalos közlönyével a „Rendőri Lapok“-kal egybeolvadt, s felelős szerkesztője Endrődy lett. A „Rendőri Lapok“ (Gyár-utca 24 sz.) az új szerkesztő vezetése mellett oly hatalmas szaklappá lett, mely nem csak a szakismereteket terjeszti és segélyére van a nyomozásnak a bűnesetek felderítésében, erős és kitartó szószólója a magyar közbiztonság óreinek, hanem gondoskodik ezenkívül szórakoztató olyasmányokról is, a mennyiben Csarnok rovatában a legérdekesebb és a mellett mindig tanulságos bűnügyi regények és hosszabb elbeszélések kívül, a rendőrség és a csendőrség életéből merített, előkelő irodalmi színvonalon álló széleses tárczaszerű novelláknak, rajzoknak is állandó gyűjteményét foglalja magában és így a laikusnak is érdekes olvasmányul szolgál. Endrődöt ezen új allasában a legmelegebben üdvözöljük.

Választási mozgalom. A városunkban lévő nemzeti párti választók a múlt vasárnap a „Hungária“ szállodában tartott gyűlésükön elhatározták, hogy jelöltet nem léptetnek fel, s ezen elhatározásukról a központot is értesítették.

Tűzeset. A múlt szombaton éjjel tűzi lárma verte fel lakosságunkat. A szerb cséplőtelepen égett el pár boglya szalma. A kár 50 frt. Tűzoltóink elejét vették a nagyobb bajnak.

A verseczi bortermelők dalárdája f. hó 19-én hangversenyyel összekodott tanczmulatságot rendez a „Szőlővenyigéhez“ czimzett vendéglő nagy termében. Sajnos, hogy a műsoron egyetlen magyar dal sem szerepel.

Bortermelőink tanulmány útja. A verseczi bortermelők egyesületének tagjai közül számosan fognak f. hó 25-én délelőtt 11 órakor a Arad-Ménesi borvidékre kirándulni, hogy a szőlőművelést és borászatot tanulmányozzák.

Tömeges fejrándulás Budapestre. A helyb. gazdasági egyesület tagjai közül 309-en (kizárólag német anya nyelvű földművesek) a múlt Csütörtökön rándultak fel Mark Antal városi adópénztáros vezetése mellett az ezredéves kiállítás megtekintésére.

Halálos baleset. Mesitzky Wáza helybeli földművelő a múlt szerdán reggel 8 órakor kukoriczát szállított házához. Az utcán a lovak valamitől megbokrosodtak, a gazda az ülésről leesett, a nehéz kocsi keresztül ment rajta, s a szerencsétlen halva maradt az utca porában.

Szőlő és gyümölcs kiállítás rendez a borászati egyesület holnap, Hetfőn a „Szőlővenyigéhez“ czimzett vendéglő helyiségeiben. Ez érdekes kiállításra (belépti díj nincs) felhívjuk T. olvasóink becses figyelmét.

Betörés A múlt Kedden éjjel ismeretlen tettesek betörték Miloszavlyev Zsiva helyb. lakos házába, s 7 drb. szerb vászon szövetet loptak el 70 frt. értékben — Szerencse, hogy a betörők által ütött zajra a házbelleik felebredtek, s a tolvajokat elriasztották, mielőtt még többet birtak volna lopni.

Rövid hírek a délvidékről. A vallás és közoktatásügyi miniszter dr. Rencz Janos sz. gotthárdi gymnasiumi tanárt a pancsovai áll. főgymnasiumhoz helyezte át. — A n.-kikindai ev református gyülekezet támogatásával, különösen pedig Fekete Gyula lelkész buzgó törekvésével felépített valkányi ref. iskola felavatást f. hó 13-án d. e. 9 órakor tartják meg — A nagybecskereki felső kereskedelmi iskolába beiratkozott tanulók száma 85, — a polgári iskolába pedig 200-an iratkoztak be. A legeklatásabb bizonyíték arra, hogy ezen két tanintezetre Nagybecskerek város közönségének nagy szüksége van, de bizonyíték arra is, hogy az intézetek vezetése kitűnő kezekben van. — Végvár és Niczkyfalva községek képviselő-testülete a múlt hó 30-án tartott előértekezleten elhatározta, hogy a versecz-gattajai vasutára megszavazott hozzájárulási összeget 20-20.000 frttal felemelik, hogy ez által a vasut tovább építését lehetővé tegyék. — A zimonyi ezredéves emlékünnepe tudvalevőleg szeptember hó 20-án megy végbe nagy ünnepek között. Az ünnepre az előkészületek nagyban folynak. A polgármester

— mint levelezőnk írja — lelkes felhívást intézett a lakossághoz, melyben hazafias szavakban emeli ki a magyar állam ezeréves fennállásának jelentőségét.

A krondorfi kutvállalat. Mint értesülünk a krondorfi kutvállalat az insbrukki nemzetközi kiállításon a legmagasabb kitüntetést nyerte, vagyis: az első osztályú elismerő levelet, az arany koronás érmet. Ez a legújabb kitüntetés elég élelken dokumentálja a krondorfi víz kitűnőségét s ennek tulajdonítható, hogy a szükségletnek eleget teendő, a forrásnál éjjel nappal dolgoznak és töltik az üvegeket a munkás kezek.

Kustélyi csendélet. A szomszédos hirhedt Kustélyi község lakosai ismét nagy dolgot adtak a bíróságoknak. A nevezett község derék csendőrőrsége a hét elején elfogta a híres Magjogán Vaszili-t három szerbiai paraszttal egyetemben, kik abban járátkoztak, hogy a Szerbiát hamis 10 dinárosokkal árásszák el. A jó madaraknál 213 teljesen kész tisz dinarost találtak, de ki tudja az előtt mennyit hoztak már forgalomba. A jó madarakat Budapestre szállították az illetékes törvényszékhez. Több régi gyilkosságról is hámozza le a lepelt dr. Zemplényi, kir. járásbíró, aki a vizsgálatot elvégezte. Az öt év előtt kegyetlenül meggyilkolt Dobroi Vikentyev gyilkosai valószínűleg szinten hurokra kerülnek s e bűnügygel kapcsolatban több régi gyilkosság és büntett elkövetőire is rá fognak jönni. Névtelen feljelentések folytán már eddig is közel 10 kustélyi embert tartóztatott le a vizsgáló bíró. Köztük van egyik községi esküdt is. Petrucz Szima — volt községi bíró, ki annyiszor állott már a büntető bíróság előtt — a tartóztatás elől megszökött.

A Budapestre ellátogató közönség egyet ne mulasszon el megszerezni: a maga képmását, hű fényképét, a mely sokkal művészeibben készül K. I. ös György műtermében (VII. Városligeti fasor 49. szám.) mint a főváros fényképe-szeinek legtöbbjénél. Elsőrangú művésznők, az élőkélő világ és a polgárság nagyszámú megrendeléseit bizonyítják, hogy K. I. ös kitűnően dolgozik.

„Plasticon” ez a fiatal vállalat, a mely az ezredéves kiállítás látványosságai közt az első, ma már találkozható helye a vidékieknek. Ötven krajczárért káprázatos látványosságot nyújt a látogatóknak.

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Égessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csak egy barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónás lesz és könnyen törlik) lassan tovább ég (minthogy) postszállai a festanyagtól telítetten tovább izzanak és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak megörbül. Ha a valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elgorzik, a hamisítványé nem. **Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való akár egész végeket valódi selyem szöveteiből. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

1048. sz. — tkvi. 1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A károlyfalvi kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a fehértemplomi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Kantoragya Vasza ulmai lakos végrehajtást szenvedő elleni 168 frt. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a károlyfalvi kir. járásbíró területén lévő Ulma községben fekvő s az ulai I. kötet 185 lapsz. tkvben felvett 182 sz. házra és 490 □-l házhelyre 588 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896. évi október hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor Ulma községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becs. árának 10%-át vagyis 58 frt. 80 krt. készpénzben, vagy az 1881: LX. törvény-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismervényt átszolgáltatni.

Károlyfalván, 1896. évi július hó 10-én.

A károlyfalvi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság:

Primits János, kir. aljárásbíró.

1040. sz. — tkvi. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A károlyfalvi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Lausev férj, Nikics Julia vörötemplomi lakos végrehajtónak Lausev Nikola, Todora és Lausev Rada pártai lakosok végrehajtást szenvedők elleni

138 frt 50 kr. tőkekövetelés, és járulókai iránti végrehajtási ügyében, a károlyfalvi kir. járásbíró területén lévő Párta községben fekvő s a pártai I. kötet 42 lapszámú tkvben Lausev Nikola és Todora pártai lakosok tulajdonul felvett következő ingatlanokra: 1) a. III. dűlőbeli 51 hrsz. a. 2 hold 1. oszt. szántóföld 188 frt; 2) 39 hrsz. a. 1 hold 1126 □ öl gyümölcskert 88 frt, 3) 49 hrsz. a. 700 □ öl 1. oszt. kaszálóföld 65 frt. és 4) 39 hrsz. a. 1 hold 150 □ öl 1. oszt. kaszálóföld 44 frt becsértékben és ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi október hó 1-ső napján d. e. 10 órakor Párta községében megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becs. árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzerű elismervényt átszolgáltatni.

Károlyfalván, 1896. évi július hó 10-én.

A károlyfalvi kir. járásbíró mint tkvi. hatóság:

Primits, kir. aljárásbíró.

601. sz. — 1896

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Budapesti kir. törvényszék 42697. 45324 1896 számú végzése által Schlesinger és Silberkrausz cég javára Jura Martin és Parko Pau ellen 222 frt. 75 kr. tőke, ennek 1896. évi január hó 15-ik napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 40 frt. 55 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 365 frtba becsült gazdasági felszerelvények, gépek, hordók, kátlak, 1 csikó, és 1 sertésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7990 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Varadián alperesek lakásaikban leendő eszközésére 1896. évi szept. hó 16-ik napján d. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozóknak ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Verseczen 1896. évi szept. hó 2-ik napján.

Nessel J.,

kir. bir. végrehajtó.

987 szám. — 1896.

Faeladási hirdetmény.

A volt szerbbánati határozatból alakult vagyonközönség tulajdonát képező erdő B. Ü. osztályának I és II vágássorozatokban és D. üzemsztályában az 1895/96 — 1897/98 évek favágási időszaka alatt üzemsztv szerint kihasználható és értékesítés alá kerülő mintegy 48 ezer méter területű és 12 ezer méter dorongfa, összesen tehát mintegy 60 ezer méter tűzifa készletek tövön eladandók.

Az eddig megtartott két izbeni árverés sikertelensége miatt ezen fakészletek értékesítése céljából a fehértemplomi m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében 1896. évi szeptember hó 22-én d. e. 11 órakor szabad alku tárgyalás fog tartatni. Kikiáltási ára az 135 m. magasra rakott egy ürméter tűzfának m. p.

- a) a bükk és cser hasábfának 91 kr. o. é.
- b) a tölgy, szil és egyéb hasábfának 65 » » »
- c) bármely fanemből előállított dorongfának 42 » » »

A szóbeli tárgyaláson résztvenni óhajtok kötelesek a tárgyalás megkezdése előtt (500) forint bánatpénzt letenni.

Az 50 kros bélyeg jeggyel és 500 forint bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok a szóbeli tárgyalás megkezdése előtt elfogadtnak; ezen ajánlatokban az ürmétereinként megajánlott ár betűkkel és számokkal kiírandó és azonfelöl beveendő ajánlattevők azon nyilatkozata, hogy ő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti.

Ezen feltételek bár melyikének meg nem felelő, a később beérkező a vagy utó ajánlatok el nem fogadtnak.

Fehértemplom, 1896. évi szept. hó 4-én.

Magy. kir. erdőgondnokság.

7425. szhoz. — 1896.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az idej honvéd ellenőrzési szemle Versecz városában f. évi október hó 1-ső és 2-ik napján a városház nagy üléstermében fog megtartatni.

Felhivatnak ennél fogva a helyben tartózkodó nem tényleges honvédek, a honvéd igazolványi könyvhez mellékelt oktatás 39. pontjában említett kivételével, miszerint a fent kitűzött napokon mindenkor délelőtt 8 órakor pontosan megjelenjenek és magukkal az igazolványi könyveiket hozzák, mert a meg nem jelenők vagy elkésve beérkezők az utószemlén a honvéd kiegészítő parancsnoksághoz kötelesek megjelenni s ezenfelöl a mennyiben elmaradásukat igazolni nem tudják, a katonai fegyelmi szabályok szerint mégis fognak büntettetni.

Utószemle folyó évi november hó 15-én a m. kir. 7. honvéd kiegész. iroda helyiségében fog megtartatni.

Verseczen, 1896. évi szept. hó 3-án.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Jelzalog-kölcsönök

földbirtokra 3 1/2 %, házakra 4 1/2 %, más-nemű ingatlanokra 5 % mellett **legmagasabb összegekben** ajánlunk. E kölcsönök konvertálásoknál bélyeg és illetékmentességet élveznek. **Erdő-kihasználások, birtok parcellázások átvétele. Birtokok szövetkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatnak.**

„Magyar Lloyd”

közgazdasági vállalat.

Budapest, Király-utca 70.

Szépítőszerek különlegességek Fischer Róbert

a vegyész tudóra és szépítőszerek készítő vegyészeti laboratóriumából

Bécs, I., Habsburgerstrasse 4, II-ik emelet.

Szőrvesztő-szer (Epilatoire)

az arcz-szőr, a kézen a karokon sstb. előforduló szőr teljes kiirtására.

A kellemetlen helyen levő szőrnek akkénti kipusztítása, hogy az soha többé utána ne nőjen eddig csak óhaj volt, mivel ezt eddig semmiféle szerrel sem értették el. **Feltűnést** kelt ennél fogva az én szorem, a mely nemcsak a szőr pusztítja el, hanem **annak utánanövését is meggátolja**, annál is inkább, mert én a siker érdekében **teljes garanciát** nyújtok s kötelezem magamat, ha a szer a kívánt eredménnyel nem járna a teljes összeg visszaadására.

A különlegességek árai:

Szőrvesztő-szer (Epilatoire) 1 kis üveg 5 frt., 1 nagy üveg 10 frt.
Szeplő kenőcs 1 tégely 2 frt.

Bérmentes küldéssel 20 krral többet.

Ozon vízben felfogva 1 üveg (1/2 liter) 1 frt. 25 kr.

Szőkítő víz (Blondeur) 1/2 literes üveg 3 frt.

„Fo” hajfestő szer 1 doboz, fest szőkétől feketeig. 1 frt. 20 kr., 3 frt., 5 frt.

Az **Ozon** és az egyes különlegességi szerek használatáról szóló **ismertető füzetek** ingyen és bérmentve.

A szerek ártalmatlan voltáról tanúsító bizonyítványok betekinthetőek, ugyancsak a világ minden részéből érkezett köszönőiratok ezrei. Teljes megbízható s szakszerű **felvilágosítások** minden kosmetikus kérdésben **ingyen** naponként d. e. 10—12-ig s délután 2—4 óráig.

Vidékre levél útján is.

Raktár Budapest: Török József gyógyszerárban, Király utca. = **Fáj-Kis J.**

gyógyszerész a „Nagy Kristófhhoz.”